

**แนวทางการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทศตียปาปนิกรรม
ของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**
**GUIDELLINES FOR MANAGING THE EDUCATIONAL NETWORK ACCORDING TO
THE PRINCIPLES OF DUTIYAPAPANIKADHAMMA OF THE JAISAMAN BAN PAN
SCHOOL GROUP PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE**

¹นพพร พิมพ์ดี Nopporn Phimdee ²สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย Suddhipong Srivichai

³พระครูภาวนาวุฒิบัณฑิต Phrakhruphawanawuttibundit

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: noppornsm@gmail.com

Article Received: August 08, 2025. Revised: September 25, 2025. Accepted: September 27, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานเครือข่ายการศึกษา 2) เพื่อศึกษาวิธีการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทศตียปาปนิกรรม และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทศตียปาปนิกรรมของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามประชากรทั้งหมดในกาวิจัย จำนวน 89 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานเครือข่ายการศึกษาอยู่ในระดับมาก ความต้องการจำเป็นการบริหารงานเครือข่ายการศึกษา อันดับ 1 คือ ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน รองลงมาคือ ด้านการมีผลประโยชน์และมีความสนใจร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง ด้านการพึ่งพิงอิงร่วมกัน ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน และด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน 2) วิธีการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทศตียปาปนิกรรม ของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ความต้องการจำเป็น คือ ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน (1) จักขุมา ครูจำเป็นต้องมีมุมมองร่วมกัน เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลร่วมกันวางนโยบาย มีแผนงานในการพัฒนา เน้นการร่วมมือและการสร้างความเข้าใจร่วมกันในเครือข่ายการศึกษาภายใต้แนวคิดของการบริหารงานที่มีการสื่อสารและการรับรู้จากหลายฝ่าย (2) วิธโร ต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถ มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน รวมถึงการไม่ตัดสินใจหรือรับแรงในการตัดสินใจจะคำนึงถึงมุมมองที่หลากหลายและการสังเกตอย่างถี่ถ้วน (3) นิสสยสมปนโน ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเป็นกันเอง พุดจาไพเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความจริงใจ มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความเป็นกันเองมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการร่วมมือกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) แนวทางการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทศตียปาปนิกรรม ของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย (1) จักขุมา (มีปัญญามองการณ์ไกล) กลุ่มโรงเรียนเน้นการสร้าง การ

รับรู้และวิสัยทัศน์ร่วมกันผ่านวิธีการต่างๆ คือ การประชุมและแลกเปลี่ยน การสื่อสารต่อเนื่อง การมีส่วนร่วม การติดตามและประเมินผล การให้รางวัลและยอมรับ (2) วิธูโร (จัดการธุระได้ดี) เน้นการจัดการงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ทำงานเป็นทีม สร้างสรรค์แนวทางแก้ไข (3) นิสยสัมปันโน (พึงพาอาศัยคนอื่นได้) สร้างเครือข่ายที่เกื้อกูลและพึ่งพากันได้ผ่านการให้อำนาจและการมีส่วนร่วม สร้างระบบสื่อสารที่ดี พัฒนาทักษะร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมแห่งการสนับสนุน

คำสำคัญ: การบริหารงานเครือข่ายการศึกษา, หลักทศุติยาปณิณกรรม, โรงเรียน

Abstract

This research article aimed: 1) to study the needs and requirements for educational network management, 2) to study methods for educational network management based on the principles of Dutiyapāṇikadhamma, and 3) to propose guidelines for educational network management based on the principles of Dutiyapāṇikadhamma of the Jai Saman Ban Paen School Group in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. This mixed-method research utilized a quantitative approach using a questionnaire survey of the entire research population (89 participants). Data were analyzed using basic statistics (frequencies, percentages, means, and standard deviations). Qualitative research included interviews with seven key informants and data were analyzed using content analysis.

The results revealed: 1) The current state of educational network management was moderate, while the desired state of educational network management was high. The top five needs for educational network management were perceived as mutual perspectives, followed by shared interests and benefits, extensive network member participation, mutual reliance, shared vision, mutual support, and exchange. 2) The methods for educational network management based on the principles of Dutiyapāṇikadhamma of the Jai Saman Ban Paen School Group in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province are described. The essential requirements were: mutual perspective sharing (1) Cakkhumā: Teachers must have a shared perspective, be visionary, jointly formulate policies and develop plans, and emphasize cooperation and mutual understanding within the educational network under the management concept of communication and multi-party perception. (2) Vidhūro: Must be knowledgeable, capable, and skilled in performing duties, including non-judgmental or hasty decision-making, considering diverse perspectives and careful observation. (3) Nissayasampanno: Must be a person with good human relations, friendly, pleasant, cheerful, sincere, consistent, friendly, capable of self-reliance and wise cooperation with others. And 3) The educational network management guidelines based on the Dutiyapāṇikadhamma principle of the Jai Saman Ban Paen School Group, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, consisting of (1) Cakkhumā (wisdom and foresight). The school group emphasizes creating shared perception and vision through various methods, namely meetings and exchanges, continuous communication, participation,

monitoring and evaluation, and rewards and recognition. (2) Vidhūro (good business management), emphasizing efficient work management. By setting common goals, working as a team, creating solutions. (3) Nissayasampanno (being able to rely on others), creating supportive and interdependent networks through empowerment and participation, creating good communication systems, developing common skills, and creating a culture of support.

Keywords: Educational Network Administration, The Principles of Dutiyapāṇikadhamma, Schools

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นสังคมโลกาภิวัตน์เป็นสังคมยุคของการสื่อสารหลายหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนได้ให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์มากไม่ว่าจะเป็นงานทางด้านธุรกิจงานทางด้านการศึกษา งานราชการ งานด้านการศาสนาและงานสังคมสงเคราะห์ เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นงานเชิงสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน อันจะส่งผลให้งานขององค์กรบรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้แล้วการประชาสัมพันธ์ยังเป็นงานพัฒนาส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันสร้างสรรค์การดำเนินการร่วมกันระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนอย่างมีสัมพันธภาพราบรื่นบนรากฐานความรู้ความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างองค์กร สถาบัน หน่วยงานกับประชาชนที่เกี่ยวข้อง (วิจิตร อวະกุล, 2551)

การบริหารเครือข่าย มีส่วนสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนหรือองค์กรภายนอกให้เข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษาของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการและยังเป็นการสร้างเครือข่ายที่ช่วยเหลือกันเพื่อพัฒนาความรู้ของผู้เรียนเป็นองค์รวมมากดังเช่น ความหมายของเครือข่าย คือสรรพสิ่งในตัวเอง สิ่งต่างๆ ในโลกและสากลจักรวาล นั้นเกิดขึ้นด้วยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นอย่างโดดเดี่ยว ทุกสิ่งมีที่มาที่ไปมีเหตุมีปัจจัย เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคม การดำรงอยู่ที่มนุษย์คนหนึ่งย่อมมีผลกระทบต่อกันที่อยู่รอบข้างอย่างเลี่ยงไม่ได้ความสัมพันธ์นี้มีลักษณะที่พึ่งพากันอยู่เสมอไม่ว่าเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะเสมอภาคกันเกื้อกูลกันหรือความสัมพันธ์ที่กดขี่ ครอบงำ เอาเปรียบก็ตามและมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนามนุษย์และสังคมให้ก้าวหน้าไปสู่สภาพที่พึงประสงค์ทั้งในทางด้านเศรษฐกิจการเครือข่ายการศึกษามีจุดเริ่มต้นที่เป็นรูปธรรมชัดเจน (สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์, 2553) ตั้งแต่มีการตรากฎหมายการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก คือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 และมาตรา 9 ได้กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาและยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมอื่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2545) สำหรับการบริหารเครือข่ายถ้าใช้ให้เหมาะสมและจัดระบบให้ถูกต้องจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศักยภาพทางด้านการศึกษาให้สามารถดำเนินไปได้อย่างดียิ่งขึ้นแต่การบริหารเครือข่ายภายใต้สังคมในยุคปัจจุบัน

ซึ่งอาจมีผลกระทบได้ทั้งทางบวกและทางลบต่อการศึกษา ดังนั้น ในการวางแผนหรือขยายการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาถึงงานและบทบาทหน้าที่ให้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน

อนึ่ง การดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปัจจุบัน พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยที่โรงเรียนเหล่านี้ตั้งอยู่กระจัดกระจายอยู่ในชนบท การเกิดและดำรงอยู่ต้องอาศัยการสนับสนุนจากชุมชนนั้นๆ เป็นหลักทั้งยังรองรับนักเรียนที่ผู้ปกครองไม่มีปัจจัยที่จะส่งให้ไปเรียนในโรงเรียนที่มีความพร้อมที่อยู่ใกล้บ้านและเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ได้และจากการลดลงของจำนวนนักเรียนจึงมีแนวโน้มที่จะถูกยุบรวมเพื่อไปเรียนร่วมกับโรงเรียนขนาดใหญ่ เพราะคุณภาพผู้เรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การลดจำนวนโรงเรียนให้น้อยลงน่าจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาได้ ต่อมาในปีการศึกษา 2550 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ให้สามารถดำรงอยู่ตามความจำเป็นอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายให้แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตทั่วประเทศ สรุปผลนวัตกรรมการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งเป็นวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบที่เป็นแบบอย่างเพื่อให้สามารถขยายผลให้กว้างขวางขึ้น (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนเกิดประสิทธิผลสูงสุด ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเสนอแนะให้มียุทธศาสตร์และเงื่อนไขในการดำเนินการ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ศูนย์โรงเรียน (School Center) ยุทธศาสตร์เครือข่ายความร่วมมือ (Collaborative Networks) และยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning) ซึ่งจะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์เครือข่ายความร่วมมือ เป็นทางเลือกสำคัญเพื่อการเป็นศูนย์กลาง (Hub) ของชุมชนและศูนย์โรงเรียน (School Center) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไปและเป็นทางเลือกหนึ่งของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กของประเทศไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

จากความสำคัญข้างต้น การบริหารสถานศึกษาจำเป็นจะต้องมีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักในการบริหารตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีแนวคิดการสร้างเครือข่ายของสถานศึกษาจากความสำคัญข้างต้น แนวคิดการสร้างเครือข่ายของสถานศึกษาการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาจึงเป็นบทบาทที่สำคัญของการบริหารโรงเรียนโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในการจัดการทรัพยากรทางการบริหารคือคน เงิน วัสดุ มาจัดการตามกระบวนการบริหาร โดยจัดให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายของการศึกษา ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษา แนวทางการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทฤษฎีปาปนิกรรมของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีหลักปฏิบัติเพื่อร่วมกันพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทฤษฎีปาปนิกรรม ของกลุ่มโรงเรียนใจ
สมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทฤษฎีปาปนิกรรม ของกลุ่ม
โรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนในกลุ่มใจสมานบ้านแพนใน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา จำนวน 89 คน จำนวน 7 โรงเรียน และใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม มีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาหลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ
การบริหารงานเครือข่ายการศึกษาของกลุ่มโรงเรียน 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย
3) ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน
เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาว่ามีความครอบคลุมหรือไม่ โดยการหาค่า
ดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความ
สอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปเพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่ามีค่า
ดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5 - 1.00 5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out)
กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมาย จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ผลการวิเคราะห์
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.944 6) ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับ
สมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม
เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ใน
การปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็น
การบริหารงานเครือข่ายการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อศึกษาวิธีการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลัก
ทฤษฎีปาปนิกรรม ของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ การวิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
จะใช้ค่าความถี่และร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม
ความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสุวิมล ว่องวานิช (2558)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนี PNImodified ของการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม

ที่	การบริหารงานเครือข่ายการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNImodified	ลำดับ
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1	ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน	2.58	0.61	ปานกลาง	4.70	0.38	มากที่สุด	0.821	1
2	ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	2.68	0.35	ปานกลาง	4.48	0.41	มาก	0.671	5
3	ด้านการมีผลประโยชน์และมีความสนใจร่วมกัน	2.58	0.42	ปานกลาง	4.45	0.34	มาก	0.724	2
4	ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง	2.59	0.41	ปานกลาง	4.38	0.29	มาก	0.691	3
5	ด้านการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน	2.66	0.32	ปานกลาง	4.32	0.33	มาก	0.617	6
6	ด้านการพึงพิงอิงร่วมกัน	2.63	0.63	ปานกลาง	4.42	0.49	มาก	0.681	4
7	ด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน	2.78	0.31	ปานกลาง	4.42	0.49	มาก	0.589	7
	รวม	2.64	0.21	ปานกลาง	4.45	0.23	มาก	0.685	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ด้านการพึงพิงอิงร่วมกันด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน และด้านการมีผลประโยชน์และมีความสนใจร่วมกัน ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานเครือข่ายการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ ด้านการมีผลประโยชน์และมีความสนใจร่วมกัน ด้านการพึงพิงอิงร่วมกัน ด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง และด้านการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนี PNImodified ความต้องการจำเป็นภาพรวมเท่ากับ 0.685 เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญของความต้องการความจำเป็น โดยระบุความต้องการความจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน ซึ่งพิจารณาตามค่าดัชนี PNImodified ในที่นี้ คือ 0.821 พบว่าอันดับ 1 คือ ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน รองลงมาคือ ด้านการมีผลประโยชน์และมีความสนใจร่วมกัน

ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง ด้านการพึงพิงอิงร่วมกัน ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน
ด้านการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน

2. วิธีการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทฤษฎีปาณิณธรรม ของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้าน
แพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน) ดังนี้

2.1 จักขุมา หมายถึง มีปัญญามองการณ์ไกล คือการสร้างการรับรู้ร่วมกันเน้นการประชุม
หารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้แต่ละฝ่ายสามารถแสดงจุดยืนและมุมมองของตนกำหนดเป้าหมาย
และวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อให้สมาชิกมีแนวทางการทำงานที่ชัดเจนสื่อสารอย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น
การประชุมออนไลน์ แพลตฟอร์มดิจิทัลหรือกิจกรรมเครือข่าย มีส่วนร่วมของสมาชิกทุกฝ่าย โดยเปิดโอกาสให้
ทุกคนสามารถมีบทบาทในการตัดสินใจและดำเนินงาน สร้างกลไกติดตามผล เพื่อตรวจสอบความคืบหน้าและ
ปรับปรุงแนวทางการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมความรับผิดชอบและบทบาทของแต่ละคนให้ทุกคนตระหนักถึง
บทบาทของตนในการแก้ปัญหากระจายความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมเน้นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพใช้การ
สื่อสารที่เปิดเผยตรงไปตรงมาและเคารพซึ่งกันและกันหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่เกิดจากความเข้าใจผิดให้รางวัล
และการยอมรับในความพยายามร่วมกัน ชื่นชมและให้เครดิตแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสร้างแรงจูงใจให้
คนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกัน

2.2 วิรูโร หมายถึง จัดการธุระได้ดี การกำหนดเป้าหมายร่วมกันครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ทุกฝ่ายต้อง
มีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าต้องการแก้ไขปัญหายังไรสร้างแนวทางที่ทุกฝ่ายสามารถมีส่วนร่วมและยอมรับได้มอง
หาผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมการทำงานเป็นทีมและการแบ่งหน้าที่กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน
สำหรับแต่ละฝ่ายสนับสนุนให้มีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบใช้จุดแข็งของแต่ละฝ่ายให้เกิดประโยชน์
สูงสุดการพัฒนาแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์ใช้กระบวนการระดมความคิดเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุด ทดลองใช้
แนวทางใหม่ ๆ และเรียนรู้จากข้อผิดพลาด ปรับปรุงแนวทางแก้ไขตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2.3 นิสสยสัมปันโน หมายถึง พึงพาอาศัยคนอื่นได้ สนับสนุนให้สมาชิกสามารถริเริ่มโครงการ
หรือกิจกรรมของตนเอง จัดให้มีโครงสร้างการทำงานที่ทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ให้สมาชิกมีสิทธิ์ใน
การตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานสร้างระบบการสื่อสารที่ดีมีช่องทางที่ทำให้สมาชิกสามารถแสดง
ความคิดเห็นหรือหารือกันได้ตลอดเวลาใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อเชื่อมโยงสมาชิกและกระจายข้อมูลข่าวสาร
จัดให้มีการประชุมเป็นระยะเพื่อทบทวนความคืบหน้าของกิจกรรมเน้นการพัฒนาทักษะและการเติบโตร่วมกัน
จัดอบรมหรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมาชิกส่งเสริมให้สมาชิกได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่าง
เต็มที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีมและการเรียนรู้จากกันและกันสร้างวัฒนธรรมแห่งการสนับสนุนและให้คุณค่า
แก่กัน ส่งเสริมการยกย่องและให้เครดิตกับความพยายามของสมาชิกสนับสนุนให้มีระบบพี่เลี้ยงหรือการให้
คำปรึกษาภายในเครือข่ายกระตุ้นให้สมาชิกช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน

3. แนวทางการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทฤษฎีปาณิณธรรม ของกลุ่มโรงเรียนใจ
สมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน)

3.1 จักขุมา (การมีวิสัยทัศน์) ผู้บริหารและครูต้องมี 1) วิสัยทัศน์กว้างไกล และร่วมกัน
วางแผนพัฒนา 2) เน้นการสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อสร้างความเข้าใจและทำให้การทำงานเป็นไป
ใน ทิศทางเดียวกัน 3) การมองเห็นมุมมองที่หลากหลายจะช่วยสร้างความสามัคคีในองค์กร

3.2 วิรุโ (การมีความรู้ความสามารถ) ผู้บริหารและครูต้อง 1) มีความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงาน 2) ทำงานอย่างมีสติ เข้าใจสถานการณ์อย่างลึกซึ้ง และ ไม่รีบตัดสินใจ 3) รับฟังมุมมองจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (ผู้บริหาร, ครู, นักเรียน, ผู้ปกครอง) เพื่อพิจารณาอย่างรอบคอบ

3.3 นิสสัยสัมปันโน (การมีมนุษยสัมพันธ์ดี) ผู้บริหารและครูต้อง 1) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สร้างความสัมพันธ์ที่เกิดจากความไว้วางใจและความเคารพซึ่งกันและกัน 2) เน้นการ พึ่งพาตนเองและการทำงานร่วมกัน อย่างมีปัญญาและสติ 3) สนับสนุนให้ทุกฝ่ายพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบผลการวิจัยสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานเครือข่ายการศึกษาอยู่ในระดับมาก ความต้องการจำเป็นการบริหารงานเครือข่ายการศึกษา อันดับ 1 คือ ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน รองลงมาคือ ด้านการมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง ด้านการพึ่งพิงอิงร่วมกัน ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน และด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิฐ เทพไกรวัล (2554) ที่พบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีกระบวนการสร้างเครือข่าย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขึ้นตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 2) ขึ้นประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย 3) ขึ้นสร้างพันธสัญญาร่วมกัน 4) ขึ้นบริหารจัดการเครือข่าย 5) ขึ้นพัฒนาความสัมพันธ์ 6) ขึ้นรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของจำนง แจ่มจันทร์ทรงษ์ (2553) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารระบบเครือข่ายเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นคือได้รูปแบบเครือข่ายปฏิสัมพันธ์เชิงยุทธศาสตร์ องค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน 1) ระบบเครือข่ายประกอบด้วย เครือข่ายโรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา และเครือข่ายที่ไม่ใช่หน่วยงานทางการศึกษา 2) การบริหารระบบเครือข่าย ประกอบด้วย การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ การควบคุมและประเมินเชิงยุทธศาสตร์ โดยครอบคลุมภารกิจการบริหารงาน 4 ด้านได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป โดยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และมีการจัดโครงสร้างองค์กรเป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด 3) คุณภาพการศึกษาโดยองค์รวมได้แก่ คุณภาพสถานศึกษา คุณภาพนักเรียนและคุณภาพสังคม ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติได้อย่างแท้จริง

2. ผลการศึกษาวิธีการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทฤษฎีปาณิกธรรม ของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ความต้องการจำเป็น คือ ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน 1) จักขุมครุจำเป็นต้องมีมุมมองร่วมกัน เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลร่วมกันวางนโยบาย มีแผนงานในการพัฒนา เน้นการร่วมมือและการสร้างความเข้าใจร่วมกันในเครือข่ายการศึกษาภายใต้แนวคิดของการบริหารงานที่มีการสื่อสารและการรับรู้จากหลายฝ่าย 2) วิรุโ ต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถ มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน รวมถึงการไม่ตัดสินใจหรือรีบเร่งในการตัดสินใจจะคำนึงถึงมุมมองที่หลากหลายและการสังเกตอย่างถี่

ถ้วน 3) นิสสัยสมปนโน ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเป็นกันเอง พุดจาไพเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความจริงใจ มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความเป็นกันเองมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการร่วมมือกับผู้อื่นอย่างมีปัญญา ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Callal and Ashwork (2024) ที่พบว่า สิ่งที่น่าสนใจให้เกิดความร่วมมือที่มีประสิทธิผลของสถานประกอบการกับสถานศึกษา คือ 1) ความเต็มใจของทั้งสองฝ่ายที่จะร่วมมือกัน 2) มีเป้าหมายและจุดมุ่งหมายที่ตรงกัน รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ร่วมของทั้งสถานศึกษาและสถานประกอบการ 3) ความเคารพและเชื่อใจกันและกัน 4) การติดต่อสื่อสารที่มีระหว่างกัน 5) ภาวะผู้นำทั้งสองฝ่ายที่สามารถหลอมรวมบูรณาการเอากลยุทธ์ กลวิธี การปฏิบัติ ความสัมพันธ์ระหว่างกัน และนวัตกรรมของทั้งสองฝ่ายเข้าด้วยกัน 6) การยอมรับความแตกต่างของกันและกัน 7) การยืดหยุ่นด้วยเวลาและอื่นๆ กับความเต็มใจที่จะลองทำ 8) ความรู้ใหม่ ทักษะใหม่ และวิธีคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนโครงสร้างขององค์การ นโยบาย และกฎเกณฑ์ต่างๆ ขององค์การ และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Riley K.(1997) ที่พบว่าความสำเร็จของเครือข่ายและการรวมพลังขึ้นอยู่กับความไว้วางใจ ความเป็นปึกแผ่น ความซื่อสัตย์และความไม่เห็นแก่ตัว การจัดตั้งหน่วยงานแบบบูรณาการระดับเขตการศึกษาเป็นศูนย์กลางเครือข่ายของโรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียน การบริหารงานโดยเครือข่ายทำให้เกิดความเป็นธรรมมีการดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ความโปร่งใส และการรวมพลังทำงานในการจัดการศึกษา

3. ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทฤษฎีปาณิกธรรมของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 1) จักขุมา (มีปัญญามองการณ์ไกล) กลุ่มโรงเรียนเน้นการสร้าง การรับรู้และวิสัยทัศน์ร่วมกันผ่านวิธีการต่างๆ คือ การประชุมและแลกเปลี่ยน การสื่อสารต่อเนื่อง การมีส่วนร่วม การติดตามและประเมินผล การให้รางวัลและยอมรับ 2) วิรูโร (จัดการธุระได้ดี) เน้นการจัดการงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ทำงานเป็นทีม สร้างสรรค์แนวทางแก้ไข 3) นิสสัยสมปนโน (พึ่งพาอาศัยคนอื่นได้) สร้างเครือข่ายที่เกื้อกูลและพึ่งพากันได้ผ่านการให้อำนาจและการมีส่วนร่วม สร้างระบบสื่อสารที่ดี พัฒนาทักษะร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมแห่งการสนับสนุน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสมาน ศรประสิทธิ์ (2549) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และโรงเรียนเครือข่ายปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ มีการบริหารงานรวมทุกด้านและแยกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้กับโรงเรียนเครือข่ายปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ มีการบริหารงานด้านการจัดการ ด้านแผนงานของโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ด้านการให้ขวัญและกำลังใจ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และมีความสอดคล้องกับงานวิจัย Norwich and Evans (2024) ที่พบว่า มีหลากหลายวิธีการที่จะทำให้โรงเรียนร่วมมือกันในการให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษด้านการศึกษา โดยอธิบายในลักษณะของรูปแบบต่างๆ ที่ระบุปัจจัยที่สัมพันธ์กับการจัดตั้งและการดำเนินงานในแต่ละปัจจัยและยังสามารถอธิบายผลที่ได้ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยนั้นๆ ด้วยทั้งในด้านบวกและด้านลบ รวมถึงความร่วมมือระหว่างโรงเรียนที่เกิดสัมฤทธิ์ผลซึ่งจะมีประโยชน์ต่อผู้สนใจในการพัฒนาและผดุงไว้ซึ่งความช่วยเหลือเป็นพิเศษทางด้านการศึกษาและส่งผลให้มีการตื่นตัวในการปรับโครงสร้างพื้นฐานในการให้บริการด้านการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับระบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและการผสมผสานความคิด ซึ่งมีความจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบัน

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้คือแนวทางการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทฤษฎีปาปนิกรรมของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปลงในภาพที่ 1

แนวทางการบริหารงานเครือข่ายการศึกษาตามหลักทฤษฎีปาปนิกรรม ของกลุ่มโรงเรียนใจสมานบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการรับรู้มุมมองด้วยกัน

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากแผนภาพผู้วิจัยสรุปองค์ความรู้การวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. Idea จักขุมา หมายถึง มีแนวคิดใหม่ ๆ และมีปัญญามองการณ์ไกล Idea กับจักขุมา Idea หมายถึง ความคิด แนวคิดหรือสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตใจเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง จักขุมา หมายถึง ผู้มีปัญญามองการณ์ไกล หรือคนที่วิสัยทัศน์กว้างไกลและสามารถคาดการณ์อนาคตได้ Idea เป็นจุดเริ่มต้น ส่วนจักขุมาเป็นความสามารถในการเลือกและพัฒนาไอเดียให้ไกลกว่าปกติ คนที่มีจักขุมา ไม่เพียงแค่ออกไอเดียได้แต่สามารถเลือกไอเดียที่มีศักยภาพและมองเห็นแนวโน้มของอนาคต คนที่คิดไอเดียเก่งแต่ไม่มี จักขุมาอาจจะคิดไอเดียที่ดีแต่ไม่นำไปสู่ความสำเร็จ คนที่มีแค่ออกไอเดียแต่ไม่มีการมองการณ์ไกล อาจคิดอะไรออกมาได้มากมายแต่ไม่มีแผนการดำเนินงาน คนที่มีจักขุมายจะสามารถคาดการณ์ผลลัพธ์ของไอนี้และปรับให้เหมาะสมกับอนาคต สรุป Idea คือแนวคิดหรือความคิดสร้างสรรค์ จักขุมาคือความสามารถในการมองการณ์ไกลและเลือกแนวคิดที่มีอนาคต

2. Intelligent วิรูโร จัดการธุระได้ดี ผู้มีปัญหาเฉลียวฉลาดหรือสามารถจัดการธุระได้ดี มีไหวพริบ ปฏิภาณ และความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ วิรูโร คือการใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์ คนที่มี Intelligence อาจจะฉลาดทางทฤษฎีแต่ถ้าขาดความสามารถในการนำความฉลาดไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงก็อาจไม่ถือว่าเป็นวิรูโร วิรูโรจึงหมายถึงคนที่ไม่เพียงแต่ฉลาดแต่ยังสามารถจัดการธุระแก้ไขปัญหาและทำให้ชีวิตดำเนินไปอย่างราบรื่น

3. Inventive นิสสัยสัมพันธ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ช่างคิด ช่างประดิษฐ์หรือสามารถ คิดค้นวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาเก่งมีความสามารถเป็นที่พึ่งพาอาศัยคนอื่นได้ คือมีความคิดสร้างสรรค์ ช่างคิด ช่างประดิษฐ์ หรือสามารถ คิดค้นวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาได้ นิสสัยสัมพันธ์ หมายถึงผู้ที่พึ่งพาอาศัยคนอื่นได้ดี มีความสามารถในการสร้างเครือข่ายหรือพึ่งพิงสิ่งที่เหมาะสม ผู้ที่เป็น Inventive ต้องรู้จักใช้ทรัพยากรและเครือข่ายอย่างชาญฉลาด คนที่มีความคิดสร้างสรรค์ไม่เพียงแต่คิดค้นสิ่งใหม่ๆ เท่านั้น แต่ยังต้องพึ่งพาทรัพยากรหรือบุคคลรอบตัว เพื่อให้ไอเดียของเขาเป็นจริง นิสสัยสัมพันธ์ช่วยให้ Inventive ideas เป็นจริงได้ หากมีความคิดสร้างสรรค์แต่ขาดการพึ่งพาทรัพยากรหรือเครือข่ายที่ดี ไอเดียนั้นก็อาจจะไม่สามารถเกิดขึ้นจริงได้คนที่นิสสัยสัมพันธ์จะสามารถใช้สิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ความคิดสร้างสรรค์ของตนกลายเป็นความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 จากผลการวิจัยด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไป ควรส่งเสริมการมีความเข้าใจในปัญหาและร่วมกันแก้ไข บุคคลหรือกลุ่มยอมรับชื่นชมและให้ความสำคัญกับความคิดความรู้สึกและความพยายามของกันและกันให้กำลังใจช่วยเหลือให้คำปรึกษาและแบ่งปันทรัพยากรแก่กัน
 - 1.2 จากผลการวิจัยด้านกลุ่มงานโขนานการและอนามัย ควรส่งเสริมมีความต้องการความช่วยเหลือในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกมีการติดต่อกันผ่านทาง การเขียน การพบปะพูดคุยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้มุมมองด้วยกัน สมาชิกเครือข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มครู
 - 2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้มุมมองด้วยกัน มีการสื่อสารที่ดีและเปิดเผยจะช่วยให้สมาชิกในทีมสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูในกลุ่ม
 - 2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวางมีกลไกสนับสนุนสมาชิกให้พวกเขามีทักษะ ความรู้ และทรัพยากรที่จำเป็นในการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). คุณภาพและประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จำนง แจ่มจันทรวงษ์. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบเครือข่ายเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิจิตร อวระกุล. (2551). การประชาสัมพันธ์ หลักและวิธีปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมบูรณ์ บุศรีรักษ์. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมาน ศรประสิทธิ์. (2549). การศึกษาการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Callan, V. and Ashworth, P. (2024). Working Together: Industry and VET Provider Training Partnerships. From <http://www.ncver.edu.au> Retrieved April 30, 2024.
- Norwich and Evans. (2024). Cluster: Inter-school collaboration in meeting special educational Needs in ordinary schools. From <http://www.ebscohost.com/ehost/detail?vid=13&hid=3b84db3b-45f9> Retrieved April 30, 2024.
- Riley, K. (1977). Changes in local governance –collaboration through networks: A post-16 Case study. Educational Management and Administration, 25(2), 155-167.